

SIİRT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2020

ORTAOKUL

21 - 25 ARALIK

7

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

CEBİRSEL İFADELERLE TOPLAMA İŞLEMİ

Benzer terim: Aynı değişkene sahip olan terimlere benzer terim denir.

► Cebirsel ifadelerle toplama işlemi yaparken; benzer terimlerin katsayılarını toplayıp değişkenin katsayısı olarak yazarız. Sabit terimleri de kendi aralarında toplayıp sabit terim olarak yazarız.

ÖRNEK:

$(4x + 7) + (-6x - 1)$ işleminin en sade halini yazalım.

ÇÖZÜM: $(4x + 7) + (-6x - 1)$

$$= 4x + (-6x) + 7 + (-1)$$

$$= -2x + 6$$

CEBİRSEL İFADELERDE ÇIKARMA İŞLEMİ

► Cebirsel ifadelerde çıkarma işlemi yaparken benzer terimler bir araya getirilir ve katsayıları çıkarılıp sonucun katsayısı olarak yazılır.

NOT: Parantezin önündeki $(-)$ işareti, parantez kaldırıldığında parantez içerisindeki bütün terimlerin işaretini değiştirir.

ÖRNEK: $(3x + 1) - (5x - 3)$ işleminin en sade halini bulalım.

ÇÖZÜM: $(3x + 1) - (5x - 3)$

$$= 3x + 1 - 5x + 3$$

$$= 3x - 5x + 1 + 3$$

$$= -2x + 4$$

CEBİRSEL İFADELERLE TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİNİN MODELLENMESİ

ÖRNEK:

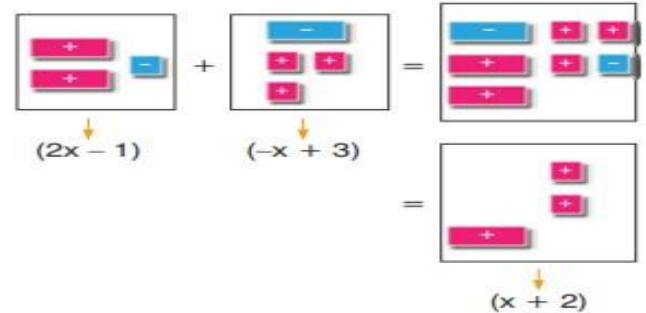
olmak üzere,

$(2x - 1)$ ile $(-x + 3)$

toplamını cebir karolarıyla gösterelim.

ÇÖZÜM:

$-x + x = 0$ ve $-1 + 1 = 0$ olduğundan

olur. Buna göre,

$$(2x - 1) + (-x + 3) = x + 2 \text{ dir.}$$

CEBİRSEL İFADEYİ DOĞAL SAYI İLE ÇARPMA

ÖRNEK: $3 \cdot (2x - 5)$ işlemini yapalım.

ÇÖZÜM: $3 \cdot (2x - 5) = (3 \cdot 2x) - (3 \cdot 5)$

$$= 6x - 15$$

1) $(2a-5)+(3a+2)$

İşleminin en sade şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $5a-10$ B) $5a-7$
C) $5a-3$ D) $5a+3$

2) $(2x-3y-1)+(4y+1)$

İşleminin en sade şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $2x-y$ B) $2x-7y-2$
C) $2x+y$ D) $2x+y-2$

3) $-2x + 4y + 5x + 7 - y$

cebirsel ifadesi için

- I. 3 terimden oluşmaktadır.
II. Katsayılar toplamı 13'tür.
III. Sabit terimi 7'dir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II.   B) I ve III.
C) II ve III.   D) I, II ve III.

4) Kısa kenarı $(2x - 3)$ cm, uzun kenarı $(3x + 1)$ cm olan dikdörtgenin çevresinin uzunluğuna ait cebirsel ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $5x - 2$ B) $7x - 5$
C) $10x - 2$ D) $10x - 4$

5) $(7x - 5) - (4 - 3x)$

işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $3x - 1$ B) $10x - 1$
C) $10x - 9$ D) $4x - 9$

6) $2.(2a - 3b - 1) - (3a - 2b - 5)$

işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $a - 4b + 3$ B) $a - 8b - 7$
C) $a - 4b + 4$ D) $7a - 4b - 3$

7) Bir kırtasiyeci tanesini $(x + 3)$ liradan aldığı kalemlerin tanesini $(2x - 1)$ liradan satıyor.

Kırtasiyecinin bu kalemlerden 6 tane satması durumunda elde edeceği kârı gösteren cebirsel ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $6x + 4$ B) $6x - 4$
C) $6x - 12$ D) $6x - 24$

8) Aşağıda verilen cebirsel ifadelerden hangisinin sonucu diğerlerinden farklıdır?

- A) $9y - 5y$ B) $-3y - y$
C) $-8y + 4y$ D) $2y - 6y$

9) Aşağıdakilerden hangisi $12a + 30$ ifadesine eşit değildir?

- A) $2.(6a + 15)$ B) $6.(2 + 5a)$
C) $3.(4a + 10)$ D) $6.(2a + 5)$

10) $7a - 8 + 5b + 4 - 3b$

cebirsel ifadesinin sabit terimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) -8   B) 4   C) 12   D) -4

11) x tane tavuk ve y tane tavşanın olduğu bir çiftlikteki ayak sayısını veren cebirsel ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $x + y$ B) $2.(x + y)$
C) $2x + 4y$ D) $4x + 2y$

12) Bir kümesteki tavuklar her gün y tane yumurta veriyorlar. Her gün bu yumurtaların 6 tanesi kırıldığına göre bu kümeste 1 haftada üretilen sağlam yumurtaların sayısını veren ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $7y$ B) $7y + 6$
C) $7.y - 6$ D) $7.(y - 6)$

13) Alara, Hande'nin ablasıdır. Hande x , Alara y yaşındadır.

Hande ablasının yaşına geldiğinde ikisinin yaşları toplamı aşağıdakilerden hangisinde cebirsel olarak doğru şekilde ifade edilmiştir?

- A) $4y-2x$ B) $3y-x$
C) $2y+2x$ D) $3x-y$

14) Biri diğerinin iki katından altı fazla olan iki doğal sayının toplamının cebirsel olarak ifade edilmiş şekli aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) $2x+6$ B) $3x+6$
C) $2x-6$ D) $3x-6$

15) $a-2b+3c-K$

Yukarıdaki cebirsel ifadede değişkenler a , b ve c 'dir. K ise bir tamsayıdır.

Yukarıda verilen cebirsel ifadenin katsayılar toplamı 10 ise, K aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) -8   B) -4   C) 4   D) 8

16) $(8x-12)$ cm uzunluğundaki mumun $(3x-8)$ 'lik kısmı yanmıştır.

Buna göre mumdan geriye kaç cm kalır?

- A) $5x-4$ B) $5x-20$
C) $5x-8$ D) $5x+4$

17) $(3x+4)$ cm uzunluğundaki çivi $(2x-3)$ cm kalınlığındaki tahtaya tamamen çakılıyor.

Buna göre çivi tahtadan kaç cm dışarı çıkar ?

- A) $x-1$ B) $x-7$
C) $x+7$ D) $x+1$

18) $(2a-b+c-3)$ cebirsel ifadesinden aşağıdaki cebirsel ifadelerden hangisi çıkarılırsa sonucun en sade şekli $(2a+b+1)$ olur?

- A) $-2b+c-4$ B) $-2b-c-4$
C) $-2b-c+4$ D) $2b+c-4$

19) Aşağıdaki eşitliklerden hangisi yanlıştır?

- A) $(2a+b)-(2b-2)=2a-b+2$
B) $(a+3b)-(-a-2)=2a+3b+2$
C) $(-a+2b)-(-2a-2)=2a-b-2$
D) $(-2a-b)-(-b+2)=-2a-2$

20) $A=a-b-4$, $B=a-2b-6$

olduğuna göre $A-B$ 'nin $b=2$ için değeri kaçtır?

- A) -4 B) -2
C) 2 D) 4

13.Hafta Kazanımları

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

Fiilde Kip ve Kişi

Bir fiilin -mek / -mak eki ile yazılmış haline o fiilin **mastar hali** denir. Fiiller cümle içerisinde **mastar hali ile kullanılmazlar**. Fiiller, köklerine gelen eklerle birlikte kullanılır. Bu eklerden biri de kip ekleridir. Fiil kipleri **haber kipleri ve dilek kipleri** olmak üzere ikiye ayrılır. Fiil çekim ekleri kip ekleri ve kişi ekleridir.

Haber Kipleri	Dilek Kipleri
<ul style="list-style-type: none"> * Haber kipleri, eklendikleri fiili zamanını bildirir. * Fiilin geçmişte mi, gelecekte mi şimdi mi ya da her zaman mı yapıldığı hakkında bilgi verir. * Bu yüzden haber kiplerini oluşturan ekler dörde ayrılır: <ol style="list-style-type: none"> 1) Şimdi Zaman (-yor, -makta) 2) Gelecek Zaman (-ecek, -acak) 3) Geniş Zaman (-r) 4) Geçmiş Zaman (-miş ve -di) * Örneğin; gel-i-yor, gel-ecek, gel-i-r, gel-miş, gel-di gibi. * Haber kiplerine bildirme kipleri adı da verilir. 	<ul style="list-style-type: none"> * Dilek kipleri, zaman bildirmezler. * İsteğimizi, şartımızı, emrimizi, olması gerekeni söylerken bu kipleri kullanırız. * Bu yüzden dilek kiplerini oluşturan ekler dörde ayrılır: <ol style="list-style-type: none"> 1) İstek (-e -a) 2) Şart (-se, -sa) 3) Gereklilik (-meli, -malı) 4) Emir (Emir anlamının eki yoktur.) * Örneğin; gel-e-sin, gel-se-n, gel-meli-sin, gel gibi. * Dilek kiplerine tasarlama kipleri adı da verilir.

Kip ekleri fiilin kökünden sonra gelir. Mastar halde olmayan ve cümle içerisinde kullanılan **fiile çekimli fiil** denir. Çekimli fiiller **fiil kökü + kip eki + kişi eki** şeklinde oluşur. Örneğin; **gel-i-yor-um** gibi.

Kişi Ekleri - Fiilde Kişi

- ✓ Kipleri öğrenirken çekimlediğimiz her fiilde görüldüğü gibi Türkçede fiilleri hangi kişinin yaptığını gösteren ekler vardır.
- ✓ Türkçede altı kişi bulunur.
- ✓ Bunların **üçü tekil**, **üçü çoğul** kişilerdir: ben, sen, o, biz, siz, onlar
- ✓ Türkçede fiil çekimi, **fiil+kip+kişi** şeklinde olduğundan fiillerin sonundaki ekler kişi ekleridir.
  1. Tekil Şahıs ve Eki: Ben / -m, -ım, -im, -um, -üm
  2. Tekil Şahıs ve Eki: Sen / -n, -(s)ın, -(s)in, -(s)un, -(s)ün
  3. Tekil Şahıs ve Eki: O / **eki yoktur**

---

  1. Çoğul Şahıs ve Eki: Biz / -ız, -iz, -uz, -üz, -k
  2. Çoğul Şahıs ve Eki: Siz / -(s)ınız, -(s)iniz, -(s)unuz, -(s)ünüz
  3. Çoğul Şahıs ve Eki: Onlar / -lar, -ler
- Örneğin **gel-** fiilini **şimdiki zamanda 1.tekil şahıs** ile çekimlemek istersek, **gel-i-yor-um** şeklinde çekimleriz.

1) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman bildiren bir kip eki kullanılmıştır?

- A) Keşke kızım da yanımda olsa.
- B) Kahvelerinizi balkonda için.
- C) Çocukların üstünü örtelim.
- D) Yemekten kalkalı belki bir saat oldu.

2) Aşağıdaki cümlelerde bulunan fiillerin hangisinde dilek kiplerinden biri kullanılmamıştır?

- A) Bizi bu konuda aydınlatın.
- B) Orta yaşa gelmeden saçları döküldü.
- C) Gözlerini uzaklara pek uzaklara dik.
- D) Çok körpe görünse de öyle değil.

3) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil kullanılmamıştır?

- A) Günde on iki defa karnı acıkır.
- B) Sadi Bey hiç sesini çıkarmadı.
- C) Size de aynısını diliyorum.
- D) Çevremizdeki çalılıklar oldukça sıkı.

4) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde istek kipi kullanılmıştır?

- A) Sen de sakın, huzurlu hayatına geri döneceksin.
- B) Ben hemen atlar gelirim.
- C) Derin derin içimize çekelim.
- D) Halimi görmüyor musun?

5) “Kımıldasam yere düşerim.” cümlesindeki fiiller aşağıdaki kiplerden hangisiyle çekimlenmiştir?

- A) İstek kipi-geniş zaman
- B) Emir kipi-gelecek zaman
- C) Şart kipi-geniş zaman
- D) Geniş zaman-gelecek zaman

6) “Cahide Hanım hüngür hüngür ağlamaya başlar.” cümlesindeki fiilin kipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emir kipi
- B) Geniş zaman
- C) Gereklilik kipi
- D) İstek kipi

7) Aşağıdaki fiillerin hangisinde eylem herhangi bir şahıs eki almamıştır?

- A) Oluklarda devamlı sular boşanıyor.
- B) Ahşap evler artık suları ememiyor, dışarı veriyorlar.
- C) Bir serseri gibi çömelip ne yapıyorsun burada?
- D) Az sonra uyuyacaksınız, ona göre hazırlanın.

8) Aşağıdaki cümlelerden hangisindeki fiil dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiştir?

- A) Elindeki elektrik fenerini yoluna aksettire aksettire ağır ağır çıkıyor.
- B) Haydi arkadaşlar biraz ilerleyelim.
- C) Rüzgarın uğultusu içinde bozuk bir ses “Cüzdanın!” diye bağırdı.
- D) Ötekinin hızlı hızlı çarşıya gittiğini görür.

9) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde fiil, şahıs eki almamıştır?

- A) Bu ay üçüncü hediye alacağız.
- B) Dayının çocukları sünnet oldular.
- C) Ben bir şey yazayım, onu götürelim.
- D) Ay, onları daha iyi görebilmek için yavaş yavaş, çaktırmadan, daha tepeye, göğün ta ortasına çıkıyor.

10) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereklilik kipi kullanılmıştır?

- A) Boş laflarınla şairane hayallerimi dağıtma.
- B) Şimdiden yarın alacağımız hediye düşünmeyelim.
- C) Daha fazla yürümemeliyiz bu soğukta.
- D) Bugün ayı avına gidilmez.

11) Aşağıdaki eylemlerden hangisinin kişisi ötekilerden farklıdır?

- A) Ne hali varsa görsün.
- B) Türkiye yarışmada birinci olsun.
- C) Kitabı ıslak elleriyle açmasın.
- D) Sen bilmezsin onun ne biçim bir adam olduğunu.

12) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde haber kiplerinden biri kullanılmamıştır?

- A) Bu konuda senden bir ricam olacak.
- B) Vakit vakit ince bir yağmur serpeyor.
- C) Yarım saat daha tırmanayım.
- D) Sen tüccar olamazsın delikanlı.

13) “Biz üzerimize düşeni eksiksiz yaparız.” cümlesindeki fiilin kipi ve şahısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) istek kipi, birinci çoğul şahıs
- B) emir kipi, birinci tekil şahıs
- C) geniş zaman, birinci çoğul şahıs
- D) şimdiki zaman, birinci tekil şahıs

14) “Söyleyin çocuklara, gitmesinler.” cümlesindeki kip ve şahıs aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emir kipi, 3.çoğul şahıs
- B) Şart kipi, 3.çoğul şahıs
- C) İstek kipi, 3.çoğul şahıs
- D) Emir kipi, 2.çoğul şahıs

15) Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemde zaman anlamı vardır?

- A) Hayır, daha ilk denemede yenilgiyi kabul etmemelisin.
- B) Beni kaybedecekleri zaman hakkımda bildikleri, daha etraflı ve canlı olsun.
- C) Bir insanda bütün insanlık hallerinin olduğuna inanalım.
- D) Önlüğünü çıkartıp otopsi masasına doğru yürüyor ürpererek.

16. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde henüz yapılmamış bir işten bahsedilmektedir?

- A) Ayaklarımızın altından küçük taşlar, kireçli topraklar dökülüyor.
- B) Çamın kalın gövdesine arkamı dayadım.
- C) Sana Yalnız Efe'nin hikayesini anlatacağım.
- D) Hikayesini anlatmaya devam etmiş.

17.Aşağıdaki cümlelerde kullanılan dilek kiplerinden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Lütfen yerlere tükürmeyelim.
- B) Bir daha yanıma bu şekilde gelmeyin.
- C) Söylediklerimi yabana atmasınlar.
- D) İster gel ister gelme, sen bilirsın.

18) Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki eylemde başkasından duyulma anlamı vardır?

- A) Bütün vanalar kapatıldı.
- B) Yolun kaygan olmasından dolayı kaza olmuş.
- C) Sessizce çekip gideceğim buralardan.
- D) Ben hamsi yemeyeli bayağı zaman oldu.

19) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde herhangi bir eylem yapılması veya yapılmamasıyla ilgili bir zorunluluk vardır?

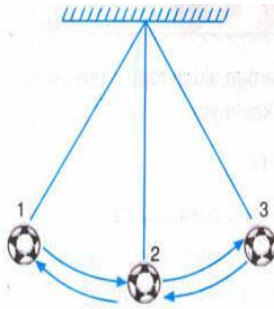
- A) Oturmuş, oğlunun geleceği günü sayıyor.
- B) Verdiğiniz sözleri mutlaka tutmalısınız.
- C) Saat dörtte saat kulesinin önünde olacağım.
- D) Ferdi, sabahlara kadar uyumaz.

20) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde istek kipiyle çekimlenmiş bir fiil vardır?

- A) Haydi söyleyelim bizim şarkımızı.
- B) Keşke hep beraber kitap okuma saatine uysak.
- C) Müdürle de bu konuyu görüşmeliyiz.
- D) Tartışma kurallarını biraz sonra söyleyeceğiz.

ENERJİ DÖNÜŞÜMLERİ

1. Kinetik ve Potansiyel Enerji Dönüşümleri Cisimlerin sahip olduğu toplam enerji miktarı değişmez. Yani evrende enerji yok olmaz, bir türden başka bir türe dönüşerek korunur. Cisimlerin sahip olduğu enerjinin bir türden başka bir türe dönüşmesine enerji dönüşümü denir. Cisimlerin sahip olduğu toplam enerji miktarının sabit kalmasına ise enerjinin korunumu denir. Potansiyel ve kinetik enerjinin birbirine dönüşmesi en sık karşılaşılan enerji dönüşümlerindendir.

Basit Sarkaçta Topun Hareketi

1. 1 den 2 ye giderken potansiyel enerji azalır, kinetik enerji artar.

2. 2 den 3 e giderken potansiyel enerji artar, kinetik enerji azalır.

● Potansiyel enerjinin en fazla olduğu 1 ve 3 tür.

● Kinetik enerjinin en fazla olduğu 2 dir.

● Mekanik enerji (potansiyel ve kinetik enerjinin toplamı) değişmez. (Sürtünmeler ihmal edilmelidir.)

Sürtünme Kuvveti ve Kinetik Enerji

Hareket eden cisimlerde kinetik enerji bulunur. Sürtünme kuvveti hareket eden cisimlerin

hareketini zorlaştırdığından dolayı kinetik enerjide azalmaya neden olur. Sürtünme kuvveti kinetik enerjinin ısı enerjisine dönüşmesine neden olur.

Sürtünme Kuvvetinin Özellikleri

1. Cisimlerin hareket yönüne zıttır.
2. Cisimlerin hareketini zorlaştırır ve durdurur
3. Sürtünme kuvveti duran bir cismi harekete geçiremez.
4. Sürtünme kuvveti kinetik enerjide azalmaya neden olur.
5. Sürtünen yüzeylerde ısınmaya neden olur.
6. Sürtünme kuvveti nedeniyle eşyalarımız eskir.
7. Sürtünme kuvveti sürtünen yüzeyin cinsine ve cismin ağırlığına bağlıdır.
8. Sürtünen yüzeyin büyüklüğüne bağlı değildir.

Hava Direnci

Havadaki sürtünme kuvvetine hava direnci denir.

Hava direnci sayesinde paraşütle güvenli bir şekilde yere inilir.

Su Direnci

Sudaki sürtünme kuvvetine su direnci denir.

Su direnci deniz taşıtlarının daha yavaş hareket etmesine neden olur.

Aşağıdaki cümleleri doğru ise D yanlışsa Y ile işaretleyiniz.

- 1.( ) Yukarıya atılan bir topun yükselmesi sürecinde kinetik enerjisi azalırken potansiyel enerjisi artar.
- 2.( ) Cisimlerin potansiyel ve kinetik enerjileri toplamına mekanik enerji denir.
- 3.( ) Katılarda sürtünme kuvveti oluşurken sıvılarda ve gazlarda oluşmaz.
- 4.( ) Kaydırdan kayan çocuğun potansiyel enerjisi kinetik enerjiye dönüşür.
- 5.( ) Otomobillerde sürtünme kuvvetinin artması kinetik enerjiyi artırır.
- 6.( ) Ağaçtan düşen elmanın kinetik enerjisi azalır, çekim potansiyel enerjisi artar.
- 7.( ) Enerji dönüşümleri sırasında enerjinin bir kısmı ısıya dönüşür.
- 8.( ) Enerji korunumu ve dönüşümü tüm enerji çeşitleri için geçerlidir.
- 9.( ) Havadaki sürtünme kuvveti sudan fazladır.
- 10.( ) Enerji dönüşümlerinde enerjinin bir kısmı yok olur.

1) Sürtünme kuvvetiyle ilgili;

1. Enerji kaybına neden olur.
2. Cismin ağırlığına bağlı değildir.
3. Cismin hareketine daima zıt yöndedir. **yangılardan hangileri doğrudur?**

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
C) I ve III   D) I, II ve III

2) İfadelerinden hangileri doğrudur?

- K-Enerji yoktan var edilemez.
L-Toplam enerji değişmez.
M-Bir enerji türü, başka bir enerji türüne dönüşebilir.

- A) K ve L   B) K ve M
C) L ve M   D) K, L ve M

3) Salıncakta sallanırken kendimizi öne doğru itmediğimiz takdirde bir süre sonra durmamızın sebebi nedir?

- A) Yer çekimi   B) Salıncak ağırlığı
C) Hava direnci   D) Rüzgâr hareketi

4) Aşağıdaki sonuna doğru ise "D", yanlış ise "Y" harfi yazılacaktır. Buna göre D/Y görünümü hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- Hareketli bütün cisimlerin kinetik enerjisi vardır.
► Hareketli bütün cisimler iş yapar.
► Yerden yüksekte olan bütün cisimlerin potansiyel enerjileri vardır.

- A) D – Y – D   B) D – D – D
C) Y – Y – Y   D) D – Y – Y

5) Barajlarda yüksekten bırakılan su, su türbinini döndürür. Böylece elektrik üretilir. **Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Birikerek yukarıda bekletilen su çekim potansiyel enerjisine sahiptir.
- B) Suyun aşağı doğru hareketinde kinetik enerji potansiyel enerjiye dönüşür.
- C) Su bırakıldığında potansiyel enerji kinetik enerjiye dönüşür.
- D) Su türbinlerinin dönmesi ile kinetik enerji elektrik enerjisine dönüşür.

6) Aşağıdaki enerji dönüşümlerinden hangisinde kinetik enerji potansiyel enerjiye dönüşür?

- A) Okun yaydan fırlaması
- B) Elmanın daldan düşmesi
- C) Barajdaki suyun aşağıya dökülmesi
- D) Yerdeki kuşun uçarak dala konması

7) Sürtünme kuvveti ile ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan hangisi **yanlıştır?**

- A) Cismin hareket yönüne ters yönde etki eder.
- B) Hareket enerjisi sürtünmeden dolayı ısı enerjisine dönüşür.
- C) Mermer zeminde, asfalt zemine göre ısıya dönüşen enerji daha fazladır.
- D) Sürtünme kuvveti yüzeyin cinsine ve cismin ağırlığına göre değişir.

8) Aşağıda verilen olaylardan hangisinde potansiyel enerji zamanla artmaktadır?

- I. Yatay yolda sabit hızla ilerleyen araba
  - II. Yavaşlayarak iniş yapan uçak
  - III. Topun aşağıdan yukarı doğru fırlatılması
  - IV. Paraşütle iniş yapan asker
- A) I   B) II   C) III   D) IV

9) Bir sporcu paraşütle yere doğru sabit süratle inmektedir. Buna göre,

- I. Kinetik enerjisi değişmez.
- II. Potansiyel enerjisi azalır.
- III. Bir kısım enerji ısıya dönüşür.

Yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
- C) I ve II   D) I, II ve III

10) Bir cismin potansiyel enerjisini artırmak için;

1. Yüksekçe çıkarmak

2. Yayda sıkıştırmak

3. Süratini arttırmak işlemlerinden hangilerini yapmak gerekir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
- C) I ve II   D) I, II ve III

11) Aşağıda verilen ifadelerden hangisi **yanlıştır?**

- A) Özdeş iki defter kâğıdından birini buruşturarak diğerini buruşturmadan serbest bıraktığımızda ikisine de eşit büyüklükte hava direnci etki eder.
- B) Su direnci cisimlerin hareket yönüne ters yöndedir.
- C) Cismin hızı arttıkça hava direnci de artar.
- D) Hava direnci cisimlerin hızlarını azaltır.

12) Aşağıdaki olaylardan hangisinde hava direncini artırıcı bir etki vardır?

- A) Paraşütle yere atlama
- B) Uçakların aerodinamik tasarımı
- C) Bisiklet yarışçıların özel tasarım kaskları
- D) Spor arabaların tasarımı

13) Aşağıdaki ifadelerden hangisi sürtünme kuvveti ile ilgili doğru bir bilgi içerir?

- A) Sürtünme kuvvetinin yönü, hareket yönü ile aynı yöndedir.
- B) Sürtünme sonucu, kinetik enerji potansiyel enerjiye dönüşür.
- C) Sürtünme kuvveti, sürtünen yüzeylerin cinsine bağlı değildir.
- D) Sürtünme kuvveti cismin hızını azaltır.

14) Aşağıda verilenlerden hangilerinde hava direnci, hareket enerjisini ısı enerjisine dönüştürür?

- I. Hareket eden otomobil
  - II. Hareket eden göktaşı
  - III. Hareket eden paraşüt
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I, II ve III

15) Aşağıda verilen etkinliklerden hangileri yapılırsa sürtünmeden dolayı ısıya dönüşen enerji azaltılır?

- I. Çalışan makinelerin yağlanması
- II. Yüzeylerin pürüzlerinin azaltılması
- III. Kütlenin arttırılması

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

SEYYAHLARIN GÖZÜYLE OSMANLI

Osmanlı Devleti, hâkimiyet kurduğu coğrafyada ve bu coğrafyanın çevresinde yaşayan farklı milletlerin kültürlerini etkilediği gibi kendisi bu milletlerin kültüründen etkilenmiştir. Osmanlı kültürünün bu zenginliği topraklarında dolaşan yerli ve yabancı seyyahların dikkatini çekmiştir. Gezmeyi kendine iş edinen kişiye “seyyah”; seyyahların gezip gördüğü yerleri anlattığı, çizdiği eserlerine “seyahatname” denir.

Seyyahlar sayesinde insanlar gezip göremediği yerleri, kişileri, kültürleri tanıma fırsatı bulmuşlardır. Osmanlı’da seyyah denince akla ilk gelen kişi Evliya Çelebi’dir.

Osmanlı topraklarına gelen seyyahlar yazdıkları eserlerde Türklerin;

Konukseverlikleri, Yemekleri, ikramları ve kahvesi , Dini bayramları
Gelenek ve görenekleri Temizliğe verdikleri önem

Yaşlılara, gösterdikleri saygı Yaptıkları sporlar Çevreye

verdikleri önem Hayvan sevgisi Hayırseverlikleri

Mimari eserler Aile yapısı gibi konular hakkında bilgi vermişlerdir.

Osmanlı da Kültür ve Sanat

Osmanlı sanatında mimari eserler ön plana çıkar. Osmanlı mimarlarının yaptığı camiler, medreseler, köprüler, hamamlar, imarethaneler çağının üstün estetik anlayışını yansıtır.

Osmanlı Devleti, mimari eserlerinde hayvanları korumayı da ihmal etmemiştir. Kuşlar için büyük yapıların çatılarına ya da duvarlarına kuş evleri, sarayları yapılmıştır. Mezar taşlarına kuşların su içebileceği bölümler yaptırmıştır.

Türk Kahvesi: Osmanlı Devleti’nin kahve ile tanışması yaklaşık 450 yıl önce kahvenin Yemen’den saraya getirilmesiyle başlamıştır. Türkler tarafından bulunan yepyeni hazırlama metodu sayesinde kahve, “Türk kahvesi” adını almıştır.

Çini: Çini, toprağın pişirildikten sonra şekil verilip tabak, vazo ve sürahi gibi eşyalar üretilmesine dayalı bir el sanatıdır. Osmanlı Devleti’nde çini iç ve dış mimari süslemesinde kullanılmıştır.

Ebru: Ebru, kıvamlı suyun üzerine gül dalı ve at kılından fırçalar yardımıyla sığır ödü ilave edilerek ayarlanmış, suda erimez boyaların yüzeye serpilip kâğıda alınmasıyla oluşan süsleme sanatıdır.

Hat: Hat, güzel yazı yazma ve süsleme sanatıdır. Bu işi yapanlara da hattat denir. Hat sanatı mimaride, süsle- mede ve yazılı eserlerde kullanılmıştır.

Zimem defteri: Osmanlı Devleti'nde ramazan ayı gelince şehrin zenginleri, esnafları dolaşır ve "zimem defteri" denilen borç defterinin bir kısmını veya tamamını satın alırlardı. Borç ödeyen kişi kimin borcunu ödediğini, borcu ödenen kişi de hayır sahibinin kim olduğunu bilmezmiş. Bu güzel adetle zenginin mağrur olmadan verme- si, fakirin mahcup olmadan alması sağlanırdı.

Minyatür El yazması eserleri süslemek ve metnin aydınlatılmasını sağlamak için perspektif olmadan yapılan resimleme sanatıdır minyatür sanatını yapana nakkaş denir.

1) Helmuth Von Moltke (Helmut Fon Moltke) "Türkiye Mektupları" adlı eserinde "Türkler hayırseverliklerini hayvanlara karşı bile gösterirler. Bayezid Camisi'nin avlusunda da güvercinler için bir bakım yeri vardır." diye yazmıştır.

Helmuth Von Moltke (Helmut Fon Moltke)'nin yazdıklarından hareketle, Türklerle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Sosyal yaşamlarına önem vermektedirler.
- B) Güvenilir kişilerdir.
- C) Saygı ve merhametin önemli bir yeri vardır.
- D) Toplu kullanım alanlarında görgü kurallarına dikkat ederler.

2) Lamartine isimli gezgin eserinde "İzmir'i, İstanbul'u, Suriye'yi ve Lübnan'ı gezin, oradaki Hristiyanlardan herhangi birine imparatorluğa karşı saygı duyup duymadığını sorun. Hepsi birden imparatorlukta uygulanan tarafsızlığı saygıyla anlatacaklardır." demiştir.

Lamartine bu sözlerinde Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Asimilasyon politikası izlediğini
- B) Müslüman olmayanları baskı altında tuttuğunu
- C) Adalet ve eşitlik politikası uyguladığını
- D) Hristiyan halka daha ayrıcalıklı davrandığı

3) "Ramazan Bayramı, Türklerin en büyük bayramıdır ve bu bayramda övülmeye değer bir kurala uyarlar. Bu kural, bütün düşmanlarından özür dilemeleri ve onlarla barışmalarıdır. Çünkü eğer kalplerinde birine karşı kötülük varsa bayram yapamayacaklarına inanırlar. Bu üç gün zarfında tanıdıkları kimselere rastladıklarında onlarla öpüşürler, birbirlerine iyi bayramlar ve mutluluklar dilerler."

Seyyah Jean Thevenot'un anlattıklarından hareketle, Türk kültüründe önemli bir yere sahip olan bayramlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bayramlaşmanın Türklerde önemli bir gelenek olduğu
- B) Ramazan Bayramı'nın Türkler için önemli olduğu
- C) Toplum içinde barışa önem verdikleri
- D) Bayramlarda sadece tanıdıklarıyla bir araya Geldikleri

4) Alman seyyah Busbecq, Osmanlı Devleti'nde bulunduğu sürede gördükleri ile ilgili yazdığı eserde, "Türkler genel olarak hayvanlara düşkündür. Kuşlar evlerde sahipleriyle birlikte yaşar. Her köylü evinde çok veya az sayıda, kendi durumuna göre kuş barındırır. Türkler kedi, köpek gibi başıboş hayvanlar için de vakıflar kurar." demiştir.

Buna göre,

I. Türk kültüründe hayvanları koruyan bir anlayış vardır.

II. Osmanlı toplumunda yardımlaşma ve merhamet önemli bir değerdir.

III. Osmanlı Devleti, Avrupa kültürünün etkisiyle vakıflar kurmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

5) Lady Montagu, Osmanlı Devleti'ndeki Yahudiler hakkında, "Edirne'de zengin tüccarların çoğunun Yahudi oluşu dikkatimi çekti. Bunların nüfuzu çok kuvvetli, imtiyazları da Türklerinkinden fazla. Kendi kanunlarıyla idare edilen bir nevi cumhuriyet gibiler. Yahudiler birlik meydana getirdiklerinden, devletin bütün ticaretini ellerine almışlar. Her paşanın işlerini eline bıraktığı, sırlarını emanet ettiği bir kâhyası var. Padişah'ın doktoru, hazinedarı ve tercümanı bile Yahudidir." demiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'ndeki Yahudiler için,

I. Osmanlı Devleti'nde ticaretle uğraşan Yahudiler vardır.

II. Osmanlı Devleti'nde sarayda da görev almışlardır.

III. Yahudilerin sayıca en fazla olduğu şehir Edirne'dir.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

6) 19. yüzyılda Osmanlı topraklarından geçen seyyah Sanz, gördüklerini şu şekilde anlatmıştır: "... Adalet ve hukuk yoluyla toplum düzenini sağlayan Türkler, Hristiyan ve Müslüman farkı gözetmeksizin adaleti herkese eşit olarak tatbik ederler. Belli başlı kadıların masalarında İncil ve Tevrat birlikte bulunur. Hristiyanları İncil, Yahudileri Tevrat üzerine yemin ettirirler..."

(Sanz, Türkiye'nin Dört Yılı, sf: 93)

Seyyah Sanz'ın anlatımından hareketle, Osmanlı toplum yaşamı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı inanç ve kültürler bir arada yaşamıştır.
- B) Osmanlı toplumu Türklerden oluşmuştur.
- C) Adalet ve hoşgörü anlayışı gelişmiştir.
- D) İnanç hürriyeti sağlanmıştır

7)

... İzmir'i, İstanbul'u, Suriye'yi, Lübnan'ı gezin; manastırlara, Hristiyan misafirhanelerine, mabetlere, erkekler ve kadınlar

tarafından yönetilen hastane veya din okullarına girin ve içlerinden birinin imparatorluğa karşı saygı duyup duymadığını

sorun. Hepsi birden, imparatorlukta uygulanan tarafsızlığı ve Sultan'ın adını takdis edeceklerdir..."

(Lemartine; Aşiretten Devlete; sf:20)

Parçada verilen bilgiden, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı halkının Hristiyanlardan oluştuğuna
- B) Ülkede adil bir yönetimin uygulandığına
- C) Farklılıklara saygı gösterildiğine
- D) Padişaha saygı duyulduğuna

8)

Bıraktıkları hayratlar hangi çeşit olursa olsun bizdekinden fazladır. Bu yüzden yaşarken bile bizden daha cömerttirler. Dört padişah tarafından yapılan dört büyük caminin etrafı hayrat ile doludur. Kasabalar ve tenha yol kıyılarına yolcular için kervan-saraylar yaptırır, yollar açtırır. Su olmayan yerlere çeşmeler ve tuvaletler yaptırır. Halkın ücretsiz faydalandığı bu yapılar öyle muhteşemdir ki saraya benzer.

M. Serrano Y. Sanz
Türkiye'nin Dört Yılı, 1552-1556: s.89

Seyyah Sanz'ın, Osmanlı ile ilgili bu anlatımından Türkkültürüne ait aşağıdaki unsurlardan hangisi çıkarılabilir?

- A) İyilikseverlik
- B) Adaletlilik
- C) Mütevazılık
- D) Eşitlik

9) Osmanlı Devleti'nden kalan bazı yapıların günümüzde de kullanılıyor olmasını aşağıdakilerden hangisiyle açıklayabiliriz?

- A) Yenileşme çabalarına önem verilmesiyle
- B) Yerli malı kullanımının teşvik edilmesiyle
- C) Türk mimari eserlerinin sağlam ve kullanışlı olmalarıyla
- D) Osmanlı mimarisinde kullanılan süslemelerin canlılığıyla

10) Osmanlı ülkesini gezen İngiliz seyyah Eliot yazdığı kitapta, "Türkler, yaptıkları ikramlar karşılığında kendilerine para teklif edilince kabul etmezler ve "Ben hancı değilim." derler." ifadelerine yer vermiştir.

Eliot bu ifadeleriyle Türklerin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduklarını vurgulamıştır?

- A) Konukseverlik
- B) Yiğitlik
- C) Yurtseverlik
- D) Alçakgönüllük

11) Minyatür yapanlara .....
... denir

12) Osmanlı'daki kağıt süsleme sanatına ..... denir

13) Eskiden olan mimari eserlerin artık günümüzde olmaması durumuna ..... denir

14) Seyahatnamelere göre , Osmanlının en küçük köyünde bile hamam bulunuyordu. Bu durum Türklerin ..... önem verdiğini göstergesidir.

15) Evliya Çelebinin Seyahatnamesine göre Türkler, toplumun temeli olan ..... kurumuna , büyüklere saygı , küçüklere şefkat göstermeye ve anne baba ziyaretine büyük önem verirlerdi.

Aşağıdaki ifadelerde doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

16 ( ) Osmanlı Devleti'ni gezen seyyahlar Türklerin misafirperverliklerinden bahsetmiştir.

17 ( ) Türk kültür, sanat ve estetik anlayışında değişim olmamaktadır.

18 ( ) Osmanlı mimari eserlerinde estetik açıdan özen gösterilmiştir.

19 ( ) Osmanlı mimarisi günümüzde aynı devam etmektedir

20 ( ) Ebru sanatı porselenlerin boyanması ve camilerin süslenmesinde kullanılır.

KONU ÖZETİ:

1. Varlıklar Âlemi

Evreni ve evrendeki her şeyi Yüce Allah yaratmıştır. Yaratılmış olan her şey varlıklar âlemini oluşturur. Evrende sadece maddi varlıklar bulunmaz. Varlıkları maddi - manevi veya gözle görülebilen - gözle görülemeyen varlıklar şeklinde sınıflandırmak mümkündür. Bunun dışında bir de gözle görülemeyen melek vb. manevi varlıklar da vardır.

2. Meleklerle İman

Meleklerle iman imanın şartlarından biridir. Yüce Allah'ın varlığına, birliğine, meleklerle, kitaplara, peygamberlere, ahiret gününe, kaza ve kadere inanmak imanın şartlarıdır. Her Müslümanın imanın şartlarını gönülden kabul etmesi ve bunlara şüphe etmeksizin inanması gerekir.

2.1. Meleklerin Özellikleri ve Görevleri

Yüce Allah'ın varlığına, birliğine, onun gönderdiği peygamberlere inanan insan, meleklerle de iman etmelidir. Melek kavramı sözlükte; elçi, güç, kuvvet, haberci gibi anlamlara gelir. Dinî bir terim olarak ise melek; Yüce Allah'ın yarattığı gözle görülmeyen varlıkları ifade eder.

MELEKLERİN ÖZELLİKLERİ

1	Melekler insanlar gibi maddi bir bedene sahip değildir. Yüce Allah onları nurdan yaratmıştır.	7	Melekler farklı biçimlere bürünebilirler. Örneğin vahiy meleği Cebrail bazen Peygamberimize bir insan görünümünde gelmiştir.
2	Melekler gözle görülmezler .	8	Melekler Allah'ın bildirdiklerinin dışında geleceği (gaybı) bilmezler .
3	Meleklerin biz insanlar gibi yeme, içme vb. ihtiyaçları yoktur .	9	Yüce Allah dışında hiç kimse meleklerin sayısını bilemez.
4	Melekler erkeklik ve dişilik özelliklerine sahip değildir. Evlenmez ,	10	Melekler sürekli Allah'a ibadet ederler . Allah'a hiçbir zaman isyan etmezler . Melekler kanatları olan varlıklardır .
5	Melekler çok hızlı hareket ederler . Kısa zamanda uzun mesafelere gidebilirler.		
6	Melekler irade sahibi değildirler . Onlar sadece Yüce Allah'ın emirlerini yerine getirirler.		Melekler Yüce Allah'ın emirlerini yerine getirmek

➔ Kur'an-ı Kerim'de varlığından bahsedilen diğer varlıklar ise cin ve şeytandır. Cinler de insanlar gibi iradeli varlıklardır.

Bu sebeple Allah'a inanmak ve onun emirlerini yerine getirmekle görevlidirler. Onlarda yaptıklarından hesaba çekileceklerdir. Şeytan da cinlerden olup ateşten yaratılan varlıklardandır. Akıllı ve iradeli bir varlıktır. İlk insan Hz. Adem

(a.s.)'i yaratan Allah (c.c.) bütün ve meleklerin ve şeytanın ona secde etmesini istemiş yalnız şeytan kibirlenerek bu emri yerine getirmemiştir. Bu sebeple Allah'ın huzurundan kovulmuştur.

1) Varlıklar âlemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir şeyin varlığının kabul edilebilmesi için görünmesi gerekir.
- B) Bir şeyin var olmak için görünmeye ihtiyacı yoktur.
- C) Gözle görünmediği halde varlığına inandığımız şeyler vardır.
- D) Akıl, ruh, acıma, merhamet gibi şeyler gözle görülür.

2) Meleklerin içerisinde belirli işlerle görevlendirilmiş olanlar vardır. Bunların başında dört büyük melek gelmektedir. Aşağıdakilerden hangisi bunlar arasında yer almaz?

- A) Cebrail
- B) Azrail
- C) Hafaza
- D) İsrail

3) Hadislerde anlatıldığına göre insanları koruyan melekler vardır. Bu melekler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hafaza melekleri
- B) Münker ve Nekir Melekleri
- C) Rıdvan ve Malik melekleri
- D) Kiramen katibin melekleri

4)

- Doğa olaylarıyla görevli melektir.
- İnsanların rızıklarını ayarlamak da görevleri içinde yer alır.
- Kur'an'da adı geçen meleklerdendir.

Bu özellikler hangi meleğe aittir?

- A) Cebrail
- B) Mikail
- C) İsrail
- D) Azrail

5) “Kitabını oku! Bugün sana hesap sorucu olarak kendi nefsin yeter.”

(İsrâ suresi, 14. ayet)

Bu ayette yer alan kitaptan kasıt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kur'an-ı Kerim
- B) Amel defteri
- C) İncil
- D) Zebur

6)“Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz.”

Bu hadisle aynı anlamı ifade eden atasözü hangisidir?

- A) Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim.
- B) Üzüm üzüme baka baka kararır.
- C) Kör ile yatan şaşı kalkar.
- D) Ne ekersen onu biçersin

7) Aşağıdakilerden hangisi ahiret hayatının aşamalarından **değildir**?

- A) Kıyametin kopması
- B) İnsanın doğumu
- C) Mahşerde toplanma
- D) Cennet veya Cehenneme giriş

8) İnsanların dünyada iken inanıp yararlı işler yapanları, ahiret hayatında sonsuz bir nimet içinde olacaklardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Vuslat
- B) Berzah
- C) Cennet
- D) Cehennem

9) Nâs suresi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Kur'an'ın ilk suresidir.
- B) “İnsanlar” anlamına gelir.
- C) Surede kötülüklerden korunma ve Allah'a sığınma öğütlenmiştir.
- D) Peygamberimiz bu surenin çokça okunmasını tavsiye etmiştir

10) Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kabir âlemi için berzah âlemi de denir.
- B) Ahirette yeniden dirilmeye ba's adı verilir.
- C) Cehennem, dünyada yapılan kötülüklerin karşılığının verildiği yerdir.
- D) Cennette görevli melekler Münker ve Nekir adlı meleklerdir.

11) Yüce Allah, bazı melekleri, insanları bela ve musibetlere karşı korumakla görevlendirmiştir.

Bu melekler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kiramen katibin
- B) Hafaza melekleri
- C) Münker ve Nekir
- D) Rıdvan ve Malik

12) Toplumumuzda bazı insanlar ortaya çıkarak geleceği cinler sayesinde bildiklerini iddia etmektedirler. Oysa İslam dinine göre, geleceği

Bu parça aşağıdakilerden hangisi ile devam ettirilirse doğru olur?

- A) hiçbir varlık bilemez.
- B) cinler değil şeytanlar bilir.
- C) Allah'tan başkası bilemez.
- D) bilmenin yolu araştırmaktır

13) I. Kul eûzü bi Rabbi'n-nâs.
II. Min şerri'l vesvâsi'l-hannâs.
III. Melikin-nas İlahin-nâs.
IV. Ellezî yüvesvisü fî sudûri'n-nâs.
Mine'lcinneti ve'n-nâs.

Nâs suresinin doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I, II, III ve IV B) I, III, II ve IV
- C) II, III, IV ve I D) I, IV, II ve III

14) Kul eûzü bi Rabbi'n-nâs. Meliki'n-nâs. İlâhi'nnâs. - - - Ellezî yüvesvisü fî sudûri'n-nâs.

Mine'l-cinneti ve'n-nâs.

Nâs suresinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnnâ Ateyna ke'l-kevser
- B) Min şerri ma halak
- C) Fesalli li rabbike ve'n-har
- D) Min şerri'l vesvâsi'l-hannâs.

15• Dünyadaki yaşamın son bulup bütün canlıların ölmesi

- Yeniden diriltilecek insanların toplandığı yer
- Ölümden sonra insanların yeniden dirilmesi

Bu açıklamalar aşağıdakilerden hangisi ile ilgili değildir?

- A) Kıyamet
- B) Mahşer
- C) Ba's
- D) Berzah

16) Haşr kavramının karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıyametin haberini veren rüzgâr
- B) Ahirette hesap vermek için toplanma
- C) Cennet ve cehennem arasına kurulan köprü
- D) İnanan ve güzel işler yapanların cennete girmesi

17) Meleklerle inanmanın insan davranışlarına birçok etkisi vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri değildir?

- A) Yapılanların kayıt altına alınması düşüncesi nedeniyle günah işlemeye engel olurlar.
- B) İnsanlar arasında hak yeme ve haksızlık yapma gibi eylemlerin azalmasını sağlarlar.
- C) İnsanların birbirlerine karşı daha saygılı ve anlayışlı olmalarını sağlarlar.
- D) Dünya hayatının terk edilmesini ve yalnızca ahirete yönelik faaliyet yapılmasını sağlarlar.

18) “Bugün kimseye haksızlık yapılmaksızın herkese kazandığının karşılığı verilir. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir.” (**Mü’min suresi, 17. ayet**)

Bu ayette Yüce Allah’ın hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Her şeyi işittiği
- B) Adaletli olduğu
- C) Her şeyi gördüğü
- D) Merhametli olduğu

19) (Melekler) lütuf ve ihsana mazhar olmuş kullardır. Allah’ın sözünden önce söz söylemezler ve onun emrine göre hareket ederler.”

Bu ayetlerde meleklerin hangi özellikleri vurgulanmıştır?

- A) Kanatları vardır.
- B) Yemez ve içmezler.
- C) İradeleri bulunmaz.
- D) Hızlı hareket ederler

20) Yüce Allah’ın emir ve yasaklarını peygamberlere iletmesine vahiy denir. Bu vahiyleri peygamberlere götürmekle görevli bir melek vardır.

Bu melek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mikail
- B) Azrail
- C) İsrail
- D) Cebrail

VERB SENTENCES IN SIMPLE PAST TENSE

(Geçmiş Zamanda Fiil Cümleleri)

(+) Affirmative (Olumlu)

Türkçede olduğu gibi İngilizcede de fiiller zamana göre çekimlenir. "Simple Past Tense" ile cümle kurarken fiilin "past" formu yani fiilin 2. hali (V2) kullanılır.

Fiiller "regular" (düzenli) ve "irregular" (düzensiz) olarak iki gruba ayrılır.

"Regular" (düzenli) fiiller yapısına göre sonlarına "-d, -ed veya -ied" eklerinden birini alırlar.

- ❖ Atatürk **died** in 1938.
(Atatürk 1938'te öldü.)
- ❖ I watch**ed** a movie yesterday.
(Dün film izledim.)
- ❖ He stud**ied** hard for the exam.
(Sınav için sıkı çalıştı.)

"Irregular" (düzensiz) fiiller ikinci hale dönüşürken bazı harfleri değişebilir veya tamamen farklı bir hal alabilirler. Bu fiiller için belirli bir kural yoktur.

- ❖ We **did** our homework.
(do-did)
(Ödevimizi yaptık.)
- ❖ She **drank** milk before sleeping.
(drink-drank)
(Uyumadan önce süt içti.)

(-) Negative (Olumsuz)

Olumsuz cümle kurarken "do" yardımcı fiilinin ikinci hali olan "did" ve olumsuzluk anlamı veren "not" kullanılır.

did not = didn't

Cümlelerin fiili ikinci halde değil ilk haliyle kullanılır.

- ❖ I **didn't play** tennis.
(Dün tenis oynamadım.)
- ❖ Jane **didn't eat** any cake.
(Jane hiç pasta yemedi.)

Bu kural hem düzenli fiiller hem de düzensiz fiiller için geçerlidir.

GIVING EXPLANATIONS AND REASONS

(Açıklama Yapmak ve Sebep Sunmak)

İngilizce cümlelerde neden-sonuç ilişkisini anlatmak için "because" (çünkü) kullanılırız.

- ❖ Some animals became extinct **because** people overhunted them.
(Bazı hayvanların nesli tükendi çünkü insanlar onları aşırı avladı.)

A) Fill in the blanks with the correct forms of the words given in parenthesis.

(Parantez içinde verilen kelimelerin doğru hallerini kullanarak boşlukları doldurun.)

Example: We **saw** (see) our teacher last Monday.

1. My sister and I ..... (help) our father yesterday.

2. I ..... (go) to school last week.

3. My brother ..... (not /paint) the wall last Saturday.

4. We ..... (play) basketball last Thursday.

5. They ..... (not/watch) a horror movie last night.

B) Change the affirmative sentences into negative sentences.

(Olumlu cümleleri olumsuz cümlelere çevirin.)

1. George found a key yesterday.

.....

2. She drank a glass of water three hours ago.

.....

3. They saw a fox last night.

.....

4. Ahmet visit his grandparents last week.

.....

5. Sam and Joe fed the animals an hour ago.

.....

C) Write the past forms of the verbs.

(Fiillerin ikinci hallerini yazınız.)

1. take .....

2. tidy .....

3. sleep .....

4. run .....

5. like .....

D) Choose the correct answer.

(Doğru cevabı işaretleyiniz.)

1. Cenk : I watched a documentary last night.

Ela : ----?

Cenk : Wild animals and their habitat.

A) When did you watch it

B) Do they fight a lot

C) What was it about

D) Which animal is very long

2. Ezgi: ----?

Aslı : Because people overkill them for medicine and money.

A) How long does a lion live

B) Where do the bears live

C) Why are some animals endangered

D) When do you usually go to the school

3. Ali: ..... are polar bears endangered animals?

Ayşe: Because global warming destroys their habitats.

- A) Why
- B) What
- C) Which
- D) Where

4. Buse: Koalas are endangered animals.

Cenk: Why?

Buse: Because people - - - -.

- A) save the wildlife
- B) destroy bamboo forests
- C) use ozone friendly products
- D) plant trees

5. Mammoths lived on earth. They were very big. They ..... extinct 5 million years ago.

- A) become
- B) are becoming
- C) became
- D) will become

CEVAP ANAHTARI

<u>MATEMATİK</u>	<u>TÜRKÇE</u>	<u>FEN</u>	<u>SOSYAL</u>	<u>DİN KÜLT.</u>	<u>İNGİLİZCE</u>
1) C	1)D	Doğru Yanlış	1) C,,	1)A	A)
2) C	2)B	1) D	2) C	2)C	1. helped
3) B	3)D	2) D	3) D	3)A	2. went
4) D	4)C	3) Y	4) C	4)B	3. didn't paint
5) B	5)C	4) D	5) C	5)B	4. played
6) A	6)B	5) Y	6) B	6)D	5. didn't watch
7) D	7)A	6) Y	7) A	7)B	B)
8) A	8)B	7) D	8) A	8)C	1. George didn't find a key yesterday.
9) B	9)D	8) D	9) C	9)A	2. She didn't drink a glass of water three hours ago.
10) D	10)C	9) Y	10) A	10)D	3. They didn't see a fox last night.
11) C	11)D	10) Y	11) Nakkaş	11)B	4. Ahmet didn't visit his grandparents last week.
12) D	12)C	<u>Çoktan Seçmeli</u>	12) Ebru	12)C	5. Sam and Joe didn't feed the animals an hour ago.
13) B	13)C	1) C	13) Estetik anlayışta değişim	13)B	C)
14) B	14)A	2) D	14) Temizliğe	14)B	1. took
15) D	15)D	3) C	15) Aile	15)D	2. tidied
16) A	16)C	4) A	16) D	16)B	3. slept
17) A	17)A	5) B	17) Y	17)D	4. ran
18) A	18)B	6) D	18) D	18)B	5. liked
19) B	19)B	7) C	19) Y	19)C	D)
20) D	20)A	8) C	20) Y	20)D	1. C
		9) D			2. C
		10) C			3. A
		11) A			4. B
		12) A			5. C
		13) D			
		14) D			
		15) C			

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

AR-GE EKİBİ

MÜDÜR YARDIMCISI

FATİH SELİM TAN

MEHMET ZAKİR BEKLİM

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ

SAADET FİDAN

MATEMATİK ÖĞRETMENİ

İBRAHİM ERDAL

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

HATİCE BAŞAK DANIŞ

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ

M.ZAKİR SEVİLGİN

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

YUSUF NA

DİN KÜLT. VE AHLAK BİLG. ÖĞRETMENİ

GÜLÇİN ERGÜN

İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ